

Kryzysowe konsultacje

Dodano: 22.04.2020

Jeśli firma leśna od kilku tygodni nie otrzymuje zleceń powinna wystąpić do zamawiającego o wyjaśnienia i poinformować o swojej trudnej sytuacji.

Kryzys koronawirusowy wzbudza niepokoje nie tylko w branży leśnej. Ta jednak jest o tyle narażona na konsekwencje załamania gospodarczego, że jej **być albo nie być zależy od kontrahenta - monopolisty**, który, na domiar złego, dysponuje komfortowymi warunkami kontraktowymi. Umowy o zamówienia na usługi leśne to bowiem pasmo uprawnień i narzędzi zamawiającego, które będzie w stanie wykorzystać także, a może przede wszystkim, w nadzwyczajnym przypadku epidemii. Grunt, aby robił to uczciwie. Dochodzące z kraju informacje o wstrzymywaniu w lasach prac, i to nie tylko z zakresu pozyskania, budzi obawy, że niekoniecznie tak będzie.

Procedura informacji

Ci, którzy mieli nadzieję, że ustawa antykryzysowa bezpośrednio wpłynie na treść umów z nadleśnictwami, musieli mocno się zawieść. Pomimo, że opasły, liczący ok 180 stron, akt prawny, ingeruje w liczne dziedziny prawa, sfery przetargowej niemal nie dotyka. Jedyna regulacja obejmująca tę problematykę ma charakter bardziej propozycji niż bezwzględnych powinności wymagających zastosowania. W tym kontekście tarcza okazuje się więc co najwyżej tekturowa i na

pewno nie wspiera przedsiębiorców, tym bardziej w naszej branży. Warto jednak rozważyć zastosowanie nowych przepisów, bo mogą być przydatne np. wtedy, kiedy prace leśne ruszą ze zdwojoną siłą jesienią, co paradoksalnie obróci się przeciwko firmom leśnym (ryzyko kar umownych za opóźnienia).

Ustawa przeciwkoronawirusowa wprowadza procedurę, na podstawie której **strony mają wzajemnie informować się o wpływie epidemii na należyte wykonanie umowy o zamówienie**. Przepisy wymieniają następujące, przykładowe okoliczności wywołujące trudności we wzajemnej współpracy: nieobecność pracowników, decyzję organów sanitarnych lub innych dotyczące zapobiegania epidemii, wstrzymanie dostaw produktów lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub realizacji transportu. Katalog przeszkód jest wyłącznie przykładowy, a zatem w praktyce, w tym w odniesieniu do usług leśnych, mogą pojawić się jeszcze inne sytuacje spowodowane wirusem, które wpływają na płynność prac. Zgodnie z przepisami, **po otrzymaniu takich informacji, druga strona umowy zajmuje swoje stanowisko**. Ustawa wskazuje na termin czternastodniowy na udzielenie odpowiedzi. W przypadkach, w których umowa przewiduje kary umowne za opóźnienia, wspomniana wymiana opinii powinna obejmować także wyjaśnienie, jak okoliczności związane z epidemią wpłyną na zasadność ustalenia i dochodzenia tych kar.

Regulacja prawna przewiduje w dalszej części, że **za porozumieniem stron może dojść do zmiany umowy o wykonanie zamówienia**. Modyfikacja ma nastąpić za obopólną zgodą stron. Tym samym mamy do czynienia z rozszerzeniem przesłanek, które standardowo wynikają z prawa przetargowego. Przykładowo podane zmiany dotyczą terminów świadczenia, sposobu realizacji usług czy też czasowego wstrzymania ich wykonywania.

Nas nie interesuje jednak zmiana umowy, a przetrwanie przynajmniej do końca roku. W tym kontekście zaproponowane powyżej rozwiązania są „życzeniowe”, mało efektywne i wymagają współpracy stron, o które często trudno w relacji zul – Lasy Państwowe. Ustawodawca nie jest zresztą w stanie samą literą prawa zmusić do większego, wzajemnego zrozumienia pomiędzy słabszym i silniejszym kontrahentem. Idea jest złudna szczególnie tam, gdzie kontrakty o zamówienia, jak w branży leśnej, są mocno jednostronne. Licząc, że prace w lesie wrócą do normy za jakiś czas (oby za kilka – kilkanaście tygodni!) warto jednak z opisanej powyżej procedury informacyjnej skorzystać.

List z wyjaśnieniem

Zacząłbym od tego, że w trybie nowych przepisów **wystąpiłbym do zamawiającego z żądaniem przedstawienia sytuacji związanej z realizacją umowy**. Taka interwencja jest tym bardziej uzasadniona, kiedy firma leśna od kilku tygodni nie otrzymuje zleceń. Ma przynajmniej prawo oczekiwać choćby najmniej skonkretyzowanej informacji o tym, jak nadleśnictwo wyobraża sobie współpracę na dalszym etapie, kiedy będą wpływały zlecenia, jak długo potrwa przestój, jak będzie wyglądał harmonogram prac itp.

Nawet jeżeli w skali roku zmieścimy się w widełkach minimalnej wartości zamówienia (zwykle 70 proc. umowy), a na drewno z lasu aktualnie po prostu nie ma odbioru, **pytanie co dalej z hodowlą i ochroną jest jak najbardziej zasadne**. Żądając od zamawiającego zajęcia stanowiska zmuszamy kontrahenta do minimalnej aktywności, pokazując przy tym, że sami mamy zamiar grać w otwarte karty. W takim piśmie powinna bowiem znaleźć się rzeczowa informacja o tym, jak brak jakichkolwiek zleceń wpływa na zdolność firmy do dalszego funkcjonowania (a raczej – niezdolność). Jeżeli na szczeblu rządowym pomoc okazuje się niewystarczająca, a może nawet iluzoryczna, wykonawca musi nakłaniać swojego partnera do takiego działania, które choć minimalnie wesprze w kryzysowej sytuacji. Przykład: zlecenie prac, które i tak o tej porze roku powinny być wykonane i które zachowają ciągłość funkcjonowania choć części załogi.

Korespondencja musi także uświadamiać nadleśnictwu co będzie, jeżeli usługi w nadmiernym rozmiarze ruszą jesienią. Niech zamawiający wie, że utrata pracowników firmy, którzy przecież nie będą czekali w nieskończoność na możliwość powrotu do lasu, negatywnie wpłynie na zdolność zakładu usług leśnych do ponownej mobilizacji.

Wtedy właśnie **naliczenie kary umownej za opóźnienie, przy jednoczesnym obłożeniu zula nadmierną pracą w krótkim okresie, będzie nadużyciem**. Taką opinię powinien wprost wyrazić autor pisma, jeżeli obawia się nie tyle przetrwania w kolejnych miesiącach, co możliwości wykonania umowy, gdy warunki powrócą do normalnych. Korespondencja przygotowana w oparciu o omawianą ustawę okaże się dowodem przezorności właściciela firmy i na pewno pomoże mu w obronie przed ewentualnymi, przyszłymi roszczeniami nadleśnictwa.

Łukasz Bąk, adwokat

Wspólnik w Kancelarii Jaskot, Bąk - Adwokaci

Komentarze (0)

Nie dodano jeszcze żadnego komentarza.